

Molenpraatje

Tijdens de maalmarathon werd er 150 uur achter elkaar door gemalen. Malen gedurende de nacht is nu een uitzondering, maar in de jaren voordat er stoom of elektriciteit beschikbaar kwam was dat regelmatig nodig. Soms was er wekenlang te weinig wind om voldoende te kunnen malen. Vooral natuurlijk in de periode dat het graan van het land werd gehaald en boeren de zakken met graankorrels bij de molen aanvoerden.

's Nachts malen betekent niet slechts wakker en oplettend blijven, maar ook omdat je minder ziet aan de wolkenlucht moest men veel meer op het gehoor afgaan.

Stoere verhalen als die van molenaar Van den Hamer uit Veere hoorde je dan ook vaker. Hij lag ziek thuis, maar luisterde daar nauwkeurig naar zijn molen die door knechten werd bediend. Op een bepaald moment stuurde hij zijn vrouw naar de molen, omdat de molen niet lekker liep, zo meldde hij. Bij onderzoek bleek dat er een spijker tussen de maalstenen was geraakt.

Of dit verhaal helemaal naar de werkelijkheid is opgeschreven, is onbekend, maar dat het nachtmalen niet makkelijk is geweest, moge duidelijk zijn. Op flink wat molens vinden we nog de spreuk:

*"Het molenaarsleven heeft God ons gegeven,
Het malen bij nacht heeft de duivel ons gebracht."*

In veel steden werden molenaars juist vanwege het in de nacht kunnen malen ontheven van de plichten (geen lawaai) die voor de meeste inwoners golden.

Vaak valt de wind gedurende de nachtelijke uren weg. Ook dat hebben de molenaars tijdens de maalmarathon gemerkt. Er zijn verhalen over molenaars bekend die daarom in zo'n situatie de wieken van vier volle zeilen voorzagen, de vang lichtten (zodat de molen kon gaan draaien) en ook het luiwerk in het werk zetten. Het luiwerk is bedoeld om zakken graan naar boven te hijsen.

Met het touw van het luiwerk in de hand, rolde de molenaar zich dan in een deken. Op het moment dat de wind wat aantrok en alles begon te draaien, werd de molenaar gewekt doordat het touw werd aangetrokken en kon hij aan de slag.

Waar of niet waar? Feit is dat veel knechten in die tijd hun bedstee verlieten om te gaan malen waarna hun nog warme plekje al snel door een collega werd ingenomen.

Openingstijden: dinsdag: 13.00 – 16.30 uur

zaterdag: 13.00 – 16.00 uur

Tijdens de opening bereikbaar tel: 0297 346012

Korenmolen De Leeuw is te vinden in
de Zijdstraat te Aalsmeer.

Uit de Winkel

U vindt in de winkel de meest uiteenlopende producten om te kunnen bakken.

Van tarwemeel tot speltbloem en waldkorn hebben we in de schappen liggen.

Uiteraard vindt u ook gist en allerlei zaden om uw eigen baksel mee op smaak te brengen.

Probeert u ook eens de mixen voor cake, de brownies of een van de vier soorten pannenkoekenmeel.

Redactie: Chris Smit, vrijwillige molenaar op 'De Leeuw'

Meer informatie over Korenmolen De Leeuw kunt u vinden op www.molen-deleeuw-aalsmeer.nl

Meel van de Leeuw nr.32, nov. 2013

Korenmolen "De Leeuw"

Aalsmeer

Beste Molenvrienden,

Met een tevreden en vooral dankbaar gevoel kijkt het bestuur terug op een zeer geslaagd jubileumjaar.

Dankbaar, omdat het hele jubileumfeest ondenkbaar zou zijn geweest zonder de ongeloflijke inzet van talloze medewerkers en vrijwilligers. We zijn als bestuur zeer onder de indruk van die inzet, waarbij tegenstrijdigheden en vooral de regen soms de feestvreugde dreigde te temperen. De betrokkenen lieten zich gelukkig geen moment uit het veld slaan. Onze grote dank daarvoor.

Veel waardering hebben we ook voor onze twee leerling-molenaars Dennis van den Berg en Chris Smit die dit jaar geslaagd zijn voor het examen vrijwillige molenaar en nu geheel zelfstandig de molen mogen laten draaien en malen.

Inmiddels weer met het oog op de toekomst gericht, vindt er momenteel grootonderhoud aan de molen plaats. De lange schoren zijn vervangen (zie Meel nr. 31) en daar waar nodig zijn reparaties verricht. Tot slot komt de buitenkant van de molen weer strak in de verf te staan, zodat we er een flinke tijd mee vooruit kunnen.

Verder is vermeldenswaard dat korenmolen 'De Leeuw' is opgenomen in de dorpswandeling die door de VVV wordt georganiseerd. Onder anderen de heer J.I.M. Hoffscholte voert belangstellenden langs een aantal beeldbepalende objecten als het oude raadhuis, het gemeentehuis, de historische tuin en sinds dit jaar dus ook de molen.

Mog een woord van dank

Als lezer van de Meel van de Leeuw bent u gewend geraakt aan uitgebreide informatie over de molen, allerlei moleneetjes en bijzondere zaken met betrekking tot molens en meel.

Jarenlang zijn die teksten verzorgd door Nelleke Spaargaren. Helaas heeft zij vanwege drukke werkzaamheden moeten besluiten om deze taak aan anderen over te dragen. Wij zijn haar bijzonder veel dank verschuldigd voor wat zij voor de Meel van de Leeuw heeft betekend.

Tot slot wens ik u namens het bestuur fijne feestdagen en een mooi en geslaagd nieuw molenjaar toe.

Leo Bertho, voorzitter

Jubileum

De feestelijkheden rondom het 150 jarig bestaan van 'de Leeuw' logen er niet om: een uitgebreid programma met de 150-uurs maamarathon als opvallend onderdeel daarvan.

Toch dreigde er in de weken voor de start nog iets ernstigs mis te gaan. Een essentieel onderdeel van de molen begon kuren te vertonen. Het ging om de vang, de rem zageged, waarmee de molen gestopt kan worden wanneer dat noodzakelijk is. De vang bestaat uit blokken rond een tandwiel bovenin de molen (het bovenwiel). Die blokken sloten niet goed meer om het genoemde bovenwiel en de molen liet zich moeilijk vangen, zoals dat heet.

Gelukkig wist molensmaker Verbij de zaak te verhelpen door de blokken te verwijderen en in de werkplaats het geheel fraai rond te frezen. Binnen 24 uur was de zaak teruggeplaatst en kon de molen weer veilig draaien.

Op 16 juni werd de vang gelicht door burgemeester, mevrouw Jobke Vonk-Vedder (beschermvrouwe van 'De Leeuw'), samen met oud-burgemeester de heer Joost Hoffscholte. Daarmee was de 150-uurs marathon gestart. De marathon heeft veel belangstelling getrokken en de molen - zoals dat tegenwoordig zo mooi heet - weer op de kaart gezet.

Regelmatig kwamen er bezoekers op de molen die informeerden wat er toch aan de hand was, want zij hadden uit de verte gezien dat de molen maar draaide en draaide. Fietzers, mensen die met hun boot in de haven lagen, collega-molenaars, enz. Ook passanten in de Zijstraat kwamen binnen om de aanwijzingen te lezen en zo een poging te doen om het juiste aantal omwentelingen in 150 uur te raden. Soms zelfs bezoek rond 24.00 uur.

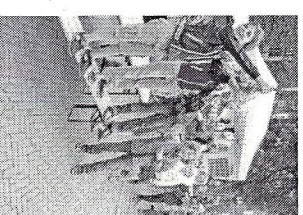
Uiteraard was er veel hulp nodig van molenaars die bereid waren een stukje nachtrust op te geven om de molen ook 's nachts draaiende te kunnen houden.

Een bijzondere ervaring, want er kan veel minder op zicht worden gewerkt. Wind en wolken laten zich in het donker heel wat moeilijker lezen.

Gelukkig bleken er voldoende molenaars (281) beschikbaar om de marathon verantwoord te volbrengen.

Zo ging het onder veel belangstelling op naar de laatste twee dagen van de marathon, die het feitelijke feestprogramma vormden.

Leerlingen van vier scholen beschilderden vlaggetjes die op vrijdag 21 juni werden opgehangen. Het weer was toen nog redelijk goed en de stemming zat er bij die leerlingen goed in. Het was ook een feestelijk gezicht: vier linten met bontgekleurde vlaggetjes tussen de wieken. De molen was klaar voor de rest van de festiviteiten. Verschillende zangkoren traden op en de avond werd swingend en wel afgesloten door Hein Meijer en zijn band.

De volgende zaterdagochtend zag het weer er niet best uit. Het ontbijt werd verplaatst naar een locatie binnen en al vrij snel begon het te regenen. Het podium met tent hield de koren en vertellers nog droog, maar het publiek was niet massaal aanwezig. De wegblijvers weten niet wat ze hebben gemist, want bijvoorbeeld de poffertjes van Frits en Willem, die zich in de twee laatste dagen tot ware professionals op bakgebied ontwikkelden, waren niet te vermaken. Al met al kunnen we terugkijken op een geslaagd jubileumviering, waarbij de steun van vele vrijwilligers onontbeerlijk was.

Groot onderhoud

Momenteel wordt er hard gewerkt aan het onderhoud van de molen. De lange schoren zijn vervangen en de spruit aangepakt. De schilders brengen de wieken weer mooi op kleur. Dat betekent wel dat er soms niet kan worden gemalen of dat de molenaars telkens de windborden in de wieken moeten plaatsen, om ze er aan het eind van de dag weer uit te halen. Een stevige klus.

Onderhoud aan de stenen

Ook de maakoppels krijgen hun onderhoudsbeurt. Eén van de koppels is opengelegd en de loper (bovenste steen) werd met de steenkraan van de ligger getild. Alles is grondig schoon gemaakt, waarna het scherpstel van de stenen kon worden aangepakt. Gebild, zoals dat heet. Werkzaamheden die het voltallige team van molenaars op de been brachten. Niet alleen omdat het interessant was, maar zeker ook om een handje te kunnen toesteken. De stenen werden ook helemaal opnieuw afgesteld. We hopen dat we na het op elkaar inwerken van de stenen weer een prachtig maalproduct kunnen leveren.